

vsako uro svetljenja, iz česar moremo izvajati, da znaša trpežnost take mreže v normalnih razmerah 500 ur svetljenja. Temu pa direktno nasprotuje to, ker je ravnatelj dunajske plinove družbe G. Fährndrich povedal v nekem članku o Auerjevi luči, trdeč doslovno: „Morebiti bomo prav storili, ako računimo dobo gorenja ali svetljenja povprečno le na 350 ur“.

Če vzamemo to številko za resnično, povečajo se troški vzdrževanja za žarna telesa za vsako uro svetljenja na 0.22 kr. Pri tem pa se ni nikakor oziralo na one mreže, katere se pri prižiganju ali snaženju vsled nespretnosti ali nepravilnosti prižigalca ali sploh po kakem naključju poterejo. Vsaka na ta način ugonobljena mreža prouzroči poseben trošek 90 kr.

Če vpoštevamo dalje, da so zaradi čestokrat večjega plinovega pritiska, kakor je normalen, za jedno Auerjevo luč v vsaki uri potroši več kakor 105 litrov plina, dostikrat do 120 litrov, potem takoj razvidimo, da številka za troške jedne take luči, kakor jo navaja plinarna v svoji okrožnici, ni absolutno zanesljiva, ampak le najmanjša, ki se v normalnih razmerah da doseči.

Poleg tega treba še izrecno poudarjati, da plinarna v svoji okrožnici ne črhne niti besedice o kakem popustu, katerega bi dajala svojim večjim konsumentom. Mestna elektrarna pa bode svojim konsumentom dajala prav izdatne popuste, ki so po ceniku že za vsak slučaj določeni.

Trditev v okrožnici, da se da jedna Auerjeva luč nadomestiti le s tremi žarnicami po 16 sveč in z jedno po 10 sveč, je že potem, kar smo popreje navedli, neosnovana. Kdor bi vzel namesto jedne Auerjeve luči tri ali štiri žarnice, imel bode dotični prostor dosti bolj svetel in, kar je poglavitno, po vseh straneh dosti bolj enakomerno razsvetljen, ker svoje žarnice lahko razvrsti kakor mu luč najbolj ugaja. Če pa ima prostor dosti bolj ugodno razsvetljen, pa se ne sme čuditi, da ga razsvetljava nekoliko več stane.

Mi smo uverjeni, da se bode v normalnih razmerah lahko shajalo, če se jedna plinova luč nadomesti z jedno žarnico po 14 sveč; kdor pa hoče kaj več storiti, lahko vzame žarnico s svetlivostjo 25, ali 45 normalnih sveč. Če bi za žarnično luč zares moral nekoliko več plačevati, kakor za Auerjevo, pa treba uvaževati na prednosti, s katerimi električna luč nadvlada v drugem oziru vsako drugo luč, na prednosti, katere so se v tem listu še pred kratkem iznova povdarjale.

Obrtnijske raznoterosti.

— Ameriško surovo železo. Evropskemu železarstvu preti velika nevarnost od Amerike. Pokazalo se je, da se ameriško surovo železo da ravno tako dobro v jeklo podelati, kakor naše domače. Ladije ki vozijo pavolo v Evropo sprejemajo železo za oteženje, ker potem ladija bolje vozi. Prevažanje samega železa iz Amerike je pa še predrago.

Kmetijstvo.

Kmetijske hranilnice in posojilnice po Raiffeisenovem sistemu.

(Konec.)

Iz teh naznanil je razvidno, da so deželni zastopi vseh v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel ustanovitev in vzdrževanje Raiffeisenovih blagajnic materialno pospeševali, ker so prišli do prepričanja, da člani za-se ne zahtevajo nikakega dobička, temveč nameravajo le navadno obrestovanje svojih opravičnih deležev.

S temi blagajnicami povzdiguje se osebni kredit ter se kmetovalcu v nujnih slučajih daje ceneno posojilo, in to gotovo pospešuje ljudsko blagostanje.

Na Kranjskem so se do sedaj sledeča društva obrnila na deželni zastop za podporo, in sicer.

1.) Posojilno društvo na Slapu, kateremu pa se ni mogla dovoliti podpora, ker v to svrhu ni bil dovoljen nikak kredit.

2.) Posojilno društvo v Dobropoljah, kateremu je bilo v smislu visokega deželno-zborskega sklepa z dne 13. februarja 1895 dovoljeno iz deželnega zaklada posojilo v znesku 150 gld., ki se bo moralo povrniti iz rezervnega zaklada.

3.) Hranilno in posojilno društvo v Cerknici, kateremu deželni odbor zaradi pomanjkanja dotičnega kredita ni mogel dovoliti ne podpore in ne posojila.

4.) Posojilno društvo v Kranjskigori, kateremu se je vsled visokega deželno-zborskega sklepa naznanilo, da se zaradi pospeševanja posojilnic vrše poizvedbe ter da se bo definitivna rešitev mogla izdati šele na podlagi dotičnega sklepa visokega deželnega zbora.

5.) Isto kakor pod točko 4.) prijavilo se je tudi slovenski centralni posojilnici v Krškem, katera je prosila za 4 % posojilo v znesku 50.000 gld.

6.) Zvezi kranjskih posojilnic, katera je prosila za podporo, potem za dovolitev kredita, s katerim bi mogel deželni odbor pospeševati ustanovitev posojilnic po Raiffeisenovem sistemu, in končno za naročilo deželnemu odboru, da bi isti hranilne vloge iz deželnih zakladov nalagal pri posojilnicah, bilo je vsled visokega deželno-zborskega sklepa z dne 13. januarja 1896 naznanjeno, da se o tem vprašanji vrše poizvedbe ter je torej definitivna rešitev odvisna od daljnega sklepa visokega deželnega zbora.

Iz poslednje navedene prošnje je razvidno, da je do konca 1895. leta pristopilo zvezi trinajst posojilnic, in sicer: ljudska posojilnica v Ljubljani, hranilnice in posojilnice v Metliki, v Črnomvrhu, Staremtrgu, Mošnjah, Cerknici, Horjulu, Trnovem, Gorjah, na Blokah, v Št. Petru, v Srednji vasi, v Bohinju in posojilnica v Dobropoljah.

Te posojilnice z neomejenim poroštvom so bile ustanovljene v smislu zakonov z dne 1. junija 1889 in